

TVIRTINU

Visagino švietimo pagalbos tarnybos
laikinei einanti direktoriaus pareigas

Asta Bauraitė

**VISAGINO ŠVIETIMO PAGALBOS TARNYBA
NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA
LIETUVIŲ (VALSTYBINĖS) KALBOS MOKYMO PROGRAMA**

„AŠ NORIU KALBĖTI LIETUVIŠKAI“

**(PAGAL VALSTYBINĖS KALBOS MOKĖJIMO
I KVALIFIKACINĖS KATEGORIJOS REIKALAVIMUS)**

1. Bendrosios nuostatos	
1.1. Programos teikėjas	Visagino švietimo pagalbos tarnyba
1.2. Programos rengėjas	Birutė Stefanskienė
1.3. Programos pavadinimas	„Aš noriu kalbėti lietuviškai“
1.4. Programos trukmė ir apimtis	120 akademinų valandų
1.5. Programos tikslinė (tikslinės) dalyvių grupė (grupės)	Suaugusieji kitakalbiai visaginiečiai, kurie norėtų išmokti bendrauti lietuviškai kasdieniniame gyvenime bei pasirengti valstybinės kalbos mokėjimo I kvalifikacinės kategorijos egzaminui.
1.6. Programos dalyvių skaičius	15-20 klausytojų
1.5. Programos anotacija	Visagino gyvena įvairių tautų ir kultūrų žmonės, kurie negeba arba nepakankamai geba bendrauti valstybine kalba. Dauguma jų yra paslaugų teikimo, gamybos darbuotojai, darbo reikalais bendraujantys su kitais bei pildantys paprasčiausių dokumentų formas. Programa skirta suaugusiems kitakalbiams visaginiečiams, kurie norėtų išmokti bendrauti lietuviškai kasdieniniame gyvenime bei pasirengti valstybinės kalbos mokėjimo I kvalifikacinės kategorijos egzaminui.
2. Tikslas ir uždaviniai	
2.2. Programos aktualumas	Kalba – viena svarbiausių žmonių bendravimo formų. Norėdami integruotis į naują visuomenę kitakalbiai turi spręsti kalbos nemokėjimo problemą. Nemokėdami lietuvių kalbos kitakalbiai kasdieniniame gyvenime patiria sunkumų, kai reikia apsipirkti, perskaityti viešojo transporto eismo grafikus, lankytis įstaigose, parduotuvėse, ligoninėse, bendrauti su pareigūnais. Visaginiečiams labai aktualu, kad kasdieniniame gyvenime jie negirdi lietuvių kalbos – nėra kalbinės aplinkos, kuri padėtų išmokti kalbėti lietuviškai.

2.2. Tikslas ir uždaviniai	<p>Tikslas – parengti jų lankytojus valstybinės kalbos mokėjimo I kvalifikacinės kategorijos egzaminui.</p> <p>Uždaviniai:</p> <p>supažindinti su lietuvių kalbos sistema;</p> <p>ugdyti bendravimo lietuvių kalba kasdieniniame gyvenime įgūdžius;</p> <p>mokyti suprasti nesudėtingus tekstus;</p> <p>mokyti parašyti nedidelius buitinius tekstus;</p> <p>suteikti žinių apie šiandieninę Lietuvą, jos kultūrą, žmones;</p> <p>paskatinti bendrauti lietuvių kalba ir domėtis įvykiais Lietuvoje, dalyvauti kultūriniame gyvenime.</p>
----------------------------	---

3. Programos turinys ir metodai

Tema	Trumpas dėstomos temos aprašymas	Mokymo (mokymosi) metodai	Planuojamos įgyti / patobulinti kompetencijos
Asmens tapatybė	Vardas, pavardė, adresas, telefono numeris, gimimo data ir vieta, amžius, lytis, šeiminė padėtis, tautybė, pilietybė, kilimo vieta, veikla, šeima, mėgstami ir nemėgstami dalykai, charakteris, būdas, išorinė charakteristika.	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis).	Išmoks nurodyti, užrašyti asmens tapatybės duomenis, pomėgius, charakterio bruožus, gebės komunikuoti, pildyti anketas, dalyvauja pokalbiuose, charakterizuoti asmenį. Tobulins tarties, sakininės bei rašytinės kalbos gebėjimus.
Pastatai ir namai	Apsigyvenimas, patalpos, kambariai, baldai, patalynė, paslaugos, patogumai.	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis).	Išmoks įvardyti, užrašyti gyvenamąją vietą, adresą ir kitus duomenis. Dalyvaus pokalbiuose apie gyvenamuosius mikrorajonus, sąlygas, buitį, priemones ir paslaugas. Plės komunikacinius bei rašytinius gebėjimus, turtins žodyną, fonetines galimybes.
Gamta, regionas	Kraštovaizdis, miestas, regionas, gyvūnai ir augalai, oras.	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis). Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.	Sužinos pagrindinius vietovardžius, regionus, klimatinės sąlygas, augmeniją, gyvūniją, metų laikus, oro kaitą, ekonomines aplinkybes, ekologinį būvį. Plės žodyną, tobulins tartį, rašytinės ir sakininės kalbos gebėjimus. Išmoks kurti trumpus dialogus.
Kasdienis	Namuose, darbe, darbo vieta, pajamos	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas,	Gilinsis, kaip įvardyti kasdieninio gyvenimo

gyvenimas		rašymas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis). Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.	ritmą ir kaitą, sąlygas, pajamas, papildomą veiklą. Tobulins tartį. gausins žodyną, ugdys komunikacinius, rašytinius gebėjimus. Išmoks suvokti trumpo teksto esmę.
Laisvalaikis	Pomėgiai ir interesai, radijas, televizija ir pan., kinas, teatras, koncertai ir pan., biblioteka, intelektualė ir meninė veikla, sportas, periodika, šventės	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis). Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.	Sužinos, nurodys laisvalaikio užsiėmimus, pomėgius ir šventes, dalyvaus pokalbiuose, tobulins sakytinės ir rašytinės kalbos gebėjimus, tartį, bandys pasakoti/atpasakoti. Gilins sugebėjimus suvokti trumpo teksto esmę, plėš žodyną.
Kelionės	Visuomeninis ir asmeninis transportas, eismas, atostogos, apsigyvenimas, bagažas, atvykimas į šalį ir išvykimas iš jos, kelionės dokumentai	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis).	Išmoks nurodyti kelionės pobūdį, terminus ir kitus būtinus formalumus keliaujant, siekiant tam tikrų tikslų ir interesų. Pasakos, išmoks sudaryti planą, nurodys tikslą, objektus ir galimybes. Tobulins komunikacinę kompetenciją, rašybos gebėjimus, tartį, žodžių jungimo galimybes. Rašys prašymą.
Santykiai su žmonėmis	Bendravimas, kvietimas, susirašinėjimas, valdžia ir politinis gyvenimas, teisėsauga, taika, socialiniai reikalai	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.	Sužinos, suvoks visuomeninę, politinę padėtį, valdžios ir teisėsaugos institucijas, socialines reikmes. Ugdys komunikacinius, rašybos, tarties, žodžių jungimo gebėjimus. Kurs tekstą (laišką).
Sveikata ir higiena	Kūno dalys, būsenos, higiena, ligos, nelaimingi atsitikimai, medicinos priežiūra, draudimas, jutimų pavadinimai, kūno padėtis ir jos keitimas	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo	Išmoks nurodyti kūno sandarą, veiksmus, jausmus, jų kaitą, higienines priemones, aplinkybes ir sveikatos priežiūros ypatybes, pagalbos būdus bei priemones. Ugdys žodyną, tartį,

		<p>pokalbis, tikrinamasis pokalbis).</p> <p>Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.</p>	<p>komunikacinius ir rašybos gebėjimus.</p> <p>Suvoks trumpo teksto esmę.</p>
Švietimas ir mokslas	<p>Mokymasis ir mokslas, dalykai, egzaminai, mokslo baigimo dokumentai, kalbos supratimas ir raiška.</p>	<p>Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas)</p> <p>Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas)</p> <p>Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis).</p> <p>Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.</p>	<p>Plėtos žinias apie švietimo sistemos ypatumus, mokymosi, išsilavinimo baigimo galimybes, būdus, kalbos supratimo ir raiškos aspektus.</p> <p>Ugdys kalbinę, rašytinę kompetenciją, tartį, teksto kūrimo galimybes (rašys skelbimą).</p>
Prekyba	<p>Parduotuvės, maisto prekės, drabužiai, avalynė, mada, namų apyvokos daiktai, raštinės reikmenys, kainos, matai, pakuotės, turgus</p>	<p>Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas)</p> <p>Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas)</p> <p>Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis).</p>	<p>Sugebės paaiškinti parduotuvės specifiką, prekių pavadinimus, kainas, vienetus ir pakuotes. Plėš žodyną, ugdys tartį, komunikacinius gebėjimus ir rašytinę kalbą (skelbimas).</p>
Maistas ir gėrimai	<p>Viešosios maitinimo įstaigos</p>	<p>Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas)</p> <p>Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas)</p> <p>Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis).</p>	<p>Išmoks įvardyti maisto produktus, patiekalus, indus, gėrimus, įstaigas ir darbuotojus. Plėš žodyną, ugdys tartį, teksto suvokimo (patiekalų receptai), sakytinės ir rašytinės kalbos gebėjimus.</p>
Paslaugos	<p>Paštas, telefonas, bankas, policija, ambasadų paslaugos, ligoninė, poliklinika, buitės paslaugos, autoservisas, degalinė</p>	<p>Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas)</p> <p>Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas)</p> <p>Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis).</p> <p>Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.</p>	<p>Nurodys, išvardins įstaigas, paslaugas ir kitus terminus. Plėš žodyną, ugdys tarties, teksto suvokimo, komunikacijos, rašybos, žodžių jungimo gebėjimus.</p>

UGDYMO PRIEMONĖS

1. EKA –Europos kalbų aplankas suaugusiems. Prieiga internetu: eka.emokykla.lt
2. Kaip rengtis valstybinės kalbos mokėjimo egzaminui /sudarė R.Žemaitis. Vilnius. 2001.
3. Norkaitienė M., Šepetytė R., Šimėnaitė Z. Mokomasis lietuvių kalbos žodynas. Vilnius: Baltos lankos, 2000.
4. Pigagienė O. Lietuva: 200 klausimų ir atsakymų. Kaunas: Šviesa. 1999.
5. Ramonienė M., Vilkienė L. Po truputį: lietuvių kalbos vadovėlis pradedantiems. Vilnius: Baltos lankos, 1998.
6. Ramonienė, M., Pribušauskaitė, J., Vilkienė, L. Pusiaukelė. Vilnius: Apostrofa, 2006.
7. Ramonienė M. Valstybinės kalbos mokymo programa: I, II ir III valstybinės kalbos mokėjimo kvalifikacinės kategorijos. Vilnius, 1997.
8. Stumbrienė V. Lūžis. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2007.
9. Stumbrienė V., Kaškelevičienė A. Nė dienos be lietuvių kalbos. Vilnius: Gimtasis žodis, 2001.

4. Mokymosi pasiekimų vertinimas ir įteisinimas

4.1. Programos dalyvių pasiekimų vertinimas	Pasiekimai vertinami neformalioju būdu. Skaitymo, rašymo, klausymo ir kalbėjimo testai vertinami „įskaityta“ arba „neįskaityta“.
4.2. Dalyvių įgytų kompetencijų patvirtinimas	Bus įgytos A1 ir A2 valstybinės kalbos mokėjimo lygio kompetencijos.
5. Laukiami rezultatai ir galimas programos tęstinumas	Asmuo supras trumpus, aiškios sandaros sakinčius ir rašytinius tekstus įprastomis kasdienio gyvenimo ir darbo temomis, gebės kalbėti apie konkrečiai žinomus dalykus, pildyti paprasčiausių tipinių dokumentų formas, rašyti trumpus tekstus. Jis supras sakinį ir rašytinį tekstą maždaug iš 900–1000 žodžių susidedančio bazinio žodyno, gebės naudotis pareigų terminijos minimumu.

Birutė Stefanskienė _____